佛遗教三经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

根据《乾隆大藏经》原藏影印本校对注音，句读及注音仅作参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年五月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
净口业真言 ..... - 1 -
净三业真言 ..... - 2 -
安土地真言 ..... - 2 -
普供养真言 ..... - 2 -
开经偈 ..... - 2 -
佛说四十二章经 ..... - 3 -
题焚经台诗 ..... - 13 -
佛垂般涅槃略说教诫经 ..... - 14 -
八大人觉经 ..... - 24 -
结诵仪 ..... - 26 -
补阙真言 ..... - 26 -
补阙圆满真言 ..... - 26 -
普回向真言 ..... - 26 -
拔一切业障根本得生净土陀罗尼 ..... - 27 -
赞佛偈 ..... - 28 -
慈云忏主净土文 ..... - 29 -
回向偈 ..... - 30 -
三皈依 ..... - 30 -

● 起诵仪

诵经警文

1、未诵前，漱口，澡手。当净三业，若三业无亏，则百福俱集。三业者，身、口、意也。端身正坐，如对圣容，则身业净也。口无杂言，断诸嬉笑，则口业净也。意不散乱，屏息万缘，则意业净也。

2、未诵前，已诵后，俱要对圣像前合掌三礼。如无佛像，对经、对空礼拜亦可。

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇．法界蒙薰．诸佛海会悉遥闻．随处

jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云．　诚意方殷．诸佛现全身。

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng　xiū lì xiū lì　mó hē xiū lì　xiū xiū lì　sà pó hē
唵．修唎修唎．摩诃修唎．修修唎．萨婆诃。

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn

唵．娑嚩．婆嚩秫驮．娑嚩达摩娑嚩．婆嚩秫度憾。

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆．母驮喃．唵度噜度噜．地尾．娑婆诃。

pǔ gòngyǎngzhēnyán

普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng

唵．誐誐曩．三婆嚩．韈日啰斛。

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù

无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì

我今见闻得受持 愿解如来真实义

fó shuō sì shí èr zhāng jīng

佛说四十二章经

jiā shè mó téng gòng zhú fǎ lán fèng zhào yì

迦叶摩腾 共竺法兰奉 诏译

ěr shí shì zūn jì chéng dào yǐ zuò shì sī wéi lí yù jì
尔时，世尊既 成 道已，作是思惟：“离欲寂
jìng shì zuì wéi shèng zhù dà chán dìng xiáng zhū mó dào jīn zhuǎn
静，是最为 胜 ，住大 禅 定，降 诸魔道。”今 转
fǎ lún dù zhòng shēng yú lù yě yuàn zhōng wèi jiāo chén rú děng
法轮，度 众 生 ，于鹿野 苑 中 ，为憍 陈 如 等
wǔ rén zhuǎn sì dì fǎ lún ér zhèng dào guǒ shí fù yǒu bǐ qiū
五人 转 四谛法轮，而 证 道果。时，复有比丘，
suǒ shuō zhū yí chén fó jìn zhǐ shì zūn jiào zhào yī yī kāi wù
所 说 诸疑， 陈 佛进止。世尊教 诏 ，一一开悟，
hé zhǎng jìng nuò ér shùn zūn chì
合 掌 敬诺而 顺 尊敕。

ěr shí shì zūn wèi shuō zhēn jīng sì shí èr zhāng
尔时，世尊为 说 真 经四十二 章 。

fó yán cí qīn chū jiā wéi dào shí xīn dá běn jiě wú wéi
佛言：“辞亲出家为道，识心达本，解无为
fǎ míng yuē shā mén cháng xíng èr bǎi wǔ shí jiè wéi sì zhēn dào xíng
法，名曰沙门。常 行二百五十戒，为四 真 道行，
jìn zhì qīng jìng chéng ē luó hàn fó yán ē luó hàn zhě néng
进志清净， 成 阿罗汉。”佛言：“阿罗汉者， 能
fēi xíng biàn huà zhù shòu mìng dòng tiān dì cì wéi ē nà hán ē
飞行变化，住寿 命 ， 动 天地。次为阿那含。阿
nà hán zhě shòu zhōng hún líng shàng shí jiǔ tiān yú bǐ dé ē luó hàn
那含者，寿 终 魂灵 上 十九天，于彼得阿罗汉。
cì wéi sī tuó hán sī tuó hán zhě yī shàng yī huán jí dé ē luó
次为斯陀含。斯陀含者，一 上 一 还，即得阿罗
hàn cì wéi xū tuó huán xū tuó huán zhě qī sǐ qī shēng biàn dé
汉。次为须陀洹。须陀洹 者，七死七 生 ，便得
ē luó hàn ài yù duàn zhě pì rú sì zhī duàn bú fù yòng zhī
阿罗汉。爱欲 断 者，譬如四支 断 ，不复 用 之。”

fó yán chū jiā shāménzhě duàn yù qù ài shí zì xīn yuán
佛言：“出家沙门者，断欲去爱，识自心源，
dá fó shēn lǐ wù fó wú wéi nèi wú suǒ dé wài wú suǒ qiú xīn
达佛深理，悟佛无为，内无所得，外无所求，心
bú xì dào yì bù jié yè wú niàn wú zuò wú xiū wú zhèng bú
不系道，亦不结业，无念无作，无修无证，不
lì zhū wèi ér zì chóng zuì míng zhī wéidào
历诸位，而自崇最，名之为道。”

fó yán tì chú xū fà ér wéi shāménshòu fó fǎ zhě qù shì
佛言：“剃除须发而为沙门受佛法者，去世
zī cái qǐ qiú qǔ zú rì zhōng yī shí shù xià yī sù shèn bú
资财，乞求取足，日中一食，树下一宿，慎不
zài yǐ shǐ rén yú bì zhě ài yǔ yù yě
再矣。使人愚蔽者，爱与欲也。”

fó yán zhòngshēng yǐ shí shì wéishàn yì yǐ shí shì wéi è
佛言：“众生以十事为善，亦以十事为恶。
hé zhě wéi shí shēnsān kǒu sì yì sān shēnsānzhě shā dào
何者为十？身三、口四、意三。身三者，杀、盗、
yín kǒu sì zhě liǎngshé è mà wàngyán qǐ yǔ yì sān
淫；口四者，两舌、恶骂、妄言、绮语；意三
zhě jí huì chī bú xìn sānzūn yǐ xié wéizhēn yōu pó sè
者，嫉、恚、痴。不信三尊，以邪为真。优婆塞
xíng wǔ shì bú xiè tuì zhì shí shì bì dé dào yě
行五事不懈退，至十事必得道也。”

fó yán rén yǒuzhòngguò ér bú zì huǐ dùn zhǐ qí xīn
佛言：“人有众过，而不自悔，顿止其心，
zuì lái guī shēn yóushuǐ guī hǎi zì chéngshēnguǎng hé néngmiǎn lí
罪来归身，犹水归海，自成深广，何能免离？
yǒu è zhī fēi gǎi guò dé shàn zuì rì xiāomiè hòu huì dé dào yě
有恶知非，改过得善，罪日消灭，后会得道也。”

fó yán rén yú yǐ wú wéi bú shàn wú yǐ sì děng cí hù jì
佛言：“人愚以吾为不善，吾以四等慈护济
zhī chóng yǐ è lái zhě wú chóng yǐ shànwǎng fú dé zhī qì cháng
之。重以恶来者，吾重以善往。福德之气常
zài cǐ yě hài qì zhòngyāngfǎn zài yú bǐ yǒu yú rénwén fó dào
在此也，害气重殃反在于彼。”有愚人闻佛道，
shǒu dà rén cí yǐ è lái yǐ shànwǎng gù lái mà fó fó mò
守大仁慈，以恶来，以善往，故来骂佛，佛默

rán bù dá mǐn zhī chī míngkuáng yú shǐ rán mà zhǐ wènyuē zǐ
然不答，愍之痴冥狂愚使然。骂止，问曰："子
yǐ lǐ cóngrén qí rén bú nà shí lǐ rú zhī hū yuē chí
以礼从人，其人不纳，实理如之乎？"曰："持
guī jīn zǐ mà wǒ wǒ yì bú nà zǐ zì chí guī huò zǐ shēn
归。""今子骂我，我亦不纳，子自持归，祸子身
yǐ yóuxiǎngyìngshēng yǐng zhī zhuīxíng zhōng wú miǎn lí shènwéi
矣。"犹响应声，影之追形，终无免离，慎为
è yě
恶也。

fó yán è rén hàixiánzhě yóuyǎngtiān ér tuò tuò bù wū
佛言："恶人害贤者，犹仰天而唾，唾不污
tiān huán wū jǐ shēn nì fēngfèn rén chén bù wū bǐ huánfèn yú
天，还污己身；逆风坋人，尘不污彼，还坋于
shēn xiánzhě bù kě huǐ huò bì miè jǐ yě
身。贤者不可毁，祸必灭己也。"

fó yán fú rén wéidào wù bó ài bó āi shī dé mò dà
佛言："夫人为道，务博爱，博哀施，德莫大
shī shǒu zhì fèngdào qí fú shèn dà dǔ rén shī dào zhù zhī huān
施。守志奉道，其福甚大。睹人施道，助之欢
xǐ yì dé fú bào zhì yuē bǐ fú bù dāngjiǎn hū fó yán
喜，亦得福报。"质曰："彼福不当减乎？"佛言：
yóu rú jù huǒ shù qiān bǎi rén gè yǐ jù lái qǔ qí huǒ qù shú shí
"犹如炬火，数千百人各以炬来，取其火去熟食
chúmíng bǐ huǒ rú gù fú yì rú zhī
除冥，彼火如故，福亦如之。"

fó yán fàn fán rén bǎi bù rú fàn yī shànrén fànshànrén
佛言："饭凡人百，不如饭一善人；饭善人
qiān bù rú fàn chí wǔ jiè zhě yī rén fàn chí wǔ jiè zhěwànrén bù
千，不如饭持五戒者一人；饭持五戒者万人，不
rú fàn yī xū tuóhuán fàn xū tuóhuán bǎiwàn bù rú fàn yī sī tuó
如饭一须陀洹；饭须陀洹百万，不如饭一斯陀
hán fàn sī tuóhánqiānwàn bù rú fàn yī ē nà hán fàn ē nà hán
含；饭斯陀含千万，不如饭一阿那含；饭阿那含
yī yì bù rú fàn yī ē luóhàn fàn ē luóhàn shí yì bù rú fàn
一亿，不如饭一阿罗汉；饭阿罗汉十亿，不如饭
pì zhī fó yī rén fàn pì zhī fó bǎi yì bù rú fàn yī fó xuéyuàn
辟支佛一人；饭辟支佛百亿，不如饭一佛。学愿

qiú fó yù jì zhòngshēng yě fànshànrén fú zuì shēnzhòng fán
求佛，欲济众生也。饭善人，福最深重。凡
rén shì tiān dì guǐshén bù rú xiào qí èr qīn èr qīn zuì shén yě
人事天地鬼神不如孝其二亲，二亲最神也。”

fó yán tiānxià yǒu èr shí nán pín qióng bù shī nán háo guì
佛言：“天下有二十难。贫穷布施难；豪贵
xuédàonán pànmìng bù sǐ nán dé dǔ fó jīngnán shēng zhí fó shì
学道难；判命不死难；得睹佛经难；生值佛世
nán rěn sè lí yù nán jiànhǎo bù qiú nán yǒu shì bù lín nán bèi
难；忍色离欲难；见好不求难；有势不临难；被
rǔ bù chēnnán chù shì wú xīn nán guǎngxué bó jiū nán bù qīngwèi
辱不嗔难；触事无心难；广学博究难；不轻未
xuénán chúmiè wǒ mànnán huì shàn zhī shí nán jiànxìngxué dàonán
学难；除灭我慢难；会善知识难；见性学道难；
duì jìng bú dòngnán shàn jiě fāngbiànnán suí huà dù rén nán xīn xíng
对境不动难；善解方便难；随化度人难；心行
píngděngnán bù shuō shì fēi nán
平等难；不说是非难。”

yǒu shā mén wèn fó yǐ hé yuán dé dào nài hé zhī sù
有沙门问佛：“以何缘得道？奈何知宿
mìng fó yán dào wú xíngxiàng zhī zhī wú yì yàodāngshǒu
命？”佛言：“道无形相，知之无益，要当守
zhì xíng pì rú mó jìng gòu qù míngcún jí zì jiànxíng duàn yù
志行。譬如磨镜，垢去明存，即自见形。断欲
shǒukōng jí jiàndàozhēn zhī sù mìng yǐ
守空，即见道真，知宿命矣。”

fó yán hé zhěwéishàn wéixíngdàoshàn hé zhě zuì dà
佛言：“何者为善？惟行道善。何者最大？
zhì yǔ dào hé dà hé zhěduō lì rěn rǔ zuì jiàn rěn zhě wú è
志与道合大。何者多力？忍辱最健，忍者无恶，
bì wéi rén zūn hé zhě zuì míng xīn gòuchú è xíngmiè nèi qīngjìng
必为人尊。何者最明？心垢除，恶行灭，内清净
wú xiá wèiyǒutiān dì dài yú jīn rì shí fāngsuǒyǒu wèicháng bú jiàn
无瑕。未有天地逮于今日，十方所有未尝不见，
dé wú bù zhī wú bú jiàn wú bù wén dé yī qiè zhì kě wèimíng
得无不知、无不见、无不闻，得一切智，可谓明
yǐ
矣。”

fó yán rén huái ài yù bú jiàn dào zhě pì rú zhuó shuǐ yǐ
佛言：“人怀爱欲不见道者，譬如浊水，以
wǔ cǎi tóu qí zhōng zhì lì jiǎo zhī zhòng rén gòng lín shuǐ shàng wú néng
五彩投其中致力搅之。众人共临水上，无能
dǔ qí yǐng ài yù jiāo cuò xīn zhōng wéi zhuó gù bú jiàn dào ruò
睹其影。爱欲交错，心中为浊，故不见道。若
rén jiàn jiě chàn huǐ lái jìn zhī shí shuǐ chéng huì chú qīng jìng wú gòu
人渐解忏悔，来近知识，水澄秽除，清净无垢，
jí zì jiàn xíng měng huǒ zhuó fǔ xià zhōng shuǐ yǒng yuè yǐ bù fù
即自见形。猛火着釜下，中水踊跃，以布覆
shàng zhòng shēng zhào lín yì wú dǔ qí yǐng zhě xīn zhōng běn yǒu sān
上，众生照临，亦无睹其影者。心中本有三
dú yǒng fèi zài nèi wǔ gài fù wài zhōng bú jiàn dào è xīn gòu jìn
毒涌沸在内，五盖覆外，终不见道。恶心垢尽，
nǎi zhī hún líng suǒ cóng lái shēng sǐ suǒ qù xiàng zhū fó guó tǔ dào dé
乃知魂灵所从来生，死所趣向，诸佛国土道德
suǒ zài ěr
所在耳。”

fó yán fú wéi dào zhě pì rú chí jù huǒ rù míng shì zhōng
佛言：“夫为道者，譬如持炬火入冥室中，
qí míng jí miè ér míng yóu cún xué dào jiàn dì yú chī dōu miè
其冥即灭，而明犹存。学道见谛，愚痴都灭，
wú bù míng yǐ
无不明矣。”

fó yán wú hé niàn niàn dào wú hé xíng xíng dào wú
佛言：“吾何念？念道。吾何行？行道。吾
hé yán yán dào wú niàn dì dào bú wàng xū yú yě
何言？言道。吾念谛道，不忘须臾也。”

fó yán dǔ tiān dì niàn fēi cháng dǔ shān chuān niàn fēi
佛言：“睹天地，念非常；睹山川，念非
cháng dǔ wàn wù xíng tǐ fēng chì niàn fēi cháng zhí xīn rú cǐ
常；睹万物形体丰炽，念非常。执心如此，
dé dào jí yǐ
得道疾矣。”

fó yán yī rì xíng cháng niàn dào xíng dào suì dé xìn gēn
佛言：“一日行，常念道行道，遂得信根，
qí fú wú liàng
其福无量。”

fó yán shú zì niànshēnzhōng sì dà míng zì yǒumíng dōu
佛言：“熟自念身中四大，名自有名，都
wéi wú wú wǒ zhě jì shēng yì bù jiǔ qí shì rú huàn ěr
为无吾。我者，寄生亦不久，其事如幻耳。”

fó yán rén suí qíng yù qiú huāmíng pì rú shāoxiāng zhòng
佛言：“人随情欲求花名，譬如烧香，众
rén wén qí xiāng rán xiāng yǐ xūn zì shāo yú zhě tān liú sú zhī míng yù
人闻其香，然香以薰自烧。愚者贪流俗之名誉，
bù shǒudàozhēn huāmíngwēi jǐ zhī huò qí huǐ zài hòu shí
不守道真，花名危己之祸，其悔在后时。”

fó yán cái sè zhī yú rén pì rú xiǎo ér tāndāorèn zhī
佛言：“财色之于人，譬如小儿，贪刀刃之
mì tián bù zú yī shí zhī měi rán yǒu jié shé zhī huàn yě
蜜甜，不足一食之美，然有截舌之患也。”

fó yán rén xì yú qī zǐ bǎozhái zhī huàn shèn yú láo yù zhì
佛言：“人系于妻子宝宅之患，甚于牢狱桎
gù lángdàng láo yù yǒuyuánshè qī zǐ qíng yù suī yǒu hǔ kǒu zhī huò
梏榔档，牢狱有原赦，妻子情欲虽有虎口之祸，
jǐ yóugān xīn tóu yān qí zuì wú shè
己犹甘心投焉，其罪无赦。”

fó yán ài yù mòshèn yú sè sè zhī wéi yù qí dà wú
佛言：“爱欲莫甚于色，色之为欲，其大无
wài lài yǒu yī yǐ jiǎ qí èr tóng pǔ tiān zhī mín wú néngwéidàozhě
外，赖有一矣，假其二同，普天之民无能为道者。”

fó yán ài yù zhī yú rén yóu zhí jù huǒ nì fēng ér xíng
佛言：“爱欲之于人，犹执炬火逆风而行，
yú zhě bú shì jù bì yǒushāoshǒu zhī huàn tān yín huì nù yú chī
愚者不释炬必有烧手之患。贪淫、恚怒、愚痴
zhī dú chǔ zài rén shēn bù zǎo yǐ dàochú sī huòzhě bì yǒuwēiyāng
之毒处在人身，不早以道除斯祸者，必有危殃，
yóu yú tān zhí jù zì shāo qí shǒu yě shí yǒutiānshén xiàn yù nǚ
犹愚贪执炬，自烧其手也。”时有天神，献玉女
yú fó yù yǐ shì fó yì guān fó dào fó yán gé nángzhòng
于佛，欲以试佛，意观佛道。佛言：“革囊众
huì ěr lái hé wèi yǐ kě kuáng sú nándòng liù tōng qù wú bú
秽，尔来何为？以可诳俗，难动六通，去吾不
yòng ěr tiānshén yù jìng fó yīn wèndào yì fó wèi jiě shì jí
用尔。”天神愈敬佛，因问道意，佛为解释，即

dé xū tuó huán
得须陀洹。

fó yán fú wéi dào zhě yóu mù zài shuǐ xún liú ér xíng bù
佛言：“夫为道者，犹木在水，寻流而行，不
zuǒ chù àn yì bú yòu chù àn bù wéi rén suǒ qǔ bù wéi guǐ shén suǒ
左触岸，亦不右触岸，不为人所取，不为鬼神所
zhē bù wéi huí liú suǒ zhù yì bù fǔ bài wú bǎo qí rù hǎi yǐ
遮，不为洄流所住，亦不腐败，吾保其入海矣。
rén wéi dào bù wéi qíng yù suǒ huò bù wéi zhòng xié suǒ kuáng jīng jìn
人为道，不为情欲所惑，不为众邪所诳，精进
wú yí wú bǎo qí dé dào yǐ
无疑，吾保其得道矣。”

fó gào shā mén shèn wú xìn rǔ yì rǔ yì zhōng bù kě xìn
佛告沙门：“慎无信汝意，汝意終不可信；
shèn wú yǔ sè huì sè huì jí huò shēng dé ē luó hàn dào nǎi kě
慎无与色会，色会即祸生。得阿罗汉道，乃可
xìn rǔ yì ěr
信汝意耳。”

fó gào zhū shā mén shèn wú shì nǚ rén ruò jiàn wú jiàn shèn
佛告诸沙门：“慎无视女人，若见无见，慎
wú yǔ yán ruò yǔ yán zhě chì xīn zhèng xíng yuē wú wéi shā mén
无与言；若与言者，敕心正行。曰：‘吾为沙门，
chǔ yú zhuó shì dāng rú lián huā bù wéi ní suǒ wū lǎo zhě yǐ wéi
处于浊世，当如莲花，不为泥所污。老者以为
mǔ zhǎng zhě yǐ wéi zǐ shào zhě yǐ wéi mèi yòu zhě yǔ jìng zhī yǐ
母，长者以为姊，少者以为妹，幼者予敬之以
lǐ yì shū dāng dì wéi guān zì tóu zhì zú zì shì nèi bǐ shēn
礼。’意殊当谛惟，观自头至足，自视内，彼身
hé yǒu wéi chéng è lù zhū bú jìng zhǒng yǐ shì qí yì
何有，唯盛恶露诸不净种，以释其意。”

fó yán rén wéi dào qù qíng yù dāng rú cǎo jiàn dà huǒ lái
佛言：“人为道，去情欲，当如草见大火来
yǐ jié dào rén jiàn ài yù bì dāng yuǎn zhī
已劫。道人见爱欲，必当远之。”

fó yán rén yǒu huàn yín qíng bù zhǐ jù fǔ rèn shàng yǐ zì
佛言：“人有患淫情不止，踞斧刃上，以自
chú qí yīn fó wèi zhī yuē ruò shǐ duàn yīn bù rú duàn xīn xīn
除其阴。佛谓之曰：‘若使断阴，不如断心，心

wéi gōng cáo ruò zhǐ gōng cáo cóng zhě dōu xī xié xīn bù zhǐ
为功曹，若止功曹，从者都息。’邪心不止，
duàn yīn hé yì sī xū jí sǐ fó yán shì sú dào jiàn rú sī
断阴何益？斯须即死。”佛言：“世俗倒见，如斯
chī rén yǒu yín tóng nǚ yǔ bǐ nán shì zhì qī bù lái ér zì huǐ
痴人。”有淫童女与彼男誓，至期不来，而自悔
yuē yù wú zhī ěr běn yì yǐ sī xiǎng shēng wú bù sī xiǎng ěr
曰：“欲吾知尔本，意以思想生。吾不思想尔，
jí ěr ér bù shēng fó xíng dào wén zhī wèi shā mén yuē jì zhī
即尔而不生。”佛行道闻之，谓沙门曰：“记之！
cǐ jiā shè fó jì liú zài sú jiān
此迦叶佛偈，流在俗间。”

fó yán rén cóng ài yù shēng yōu cóng yōu shēng wèi wú ài
佛言：“人从爱欲生忧，从忧生畏，无爱
jí wú yōu bù yōu jí wú wèi
即无忧，不忧即无畏。”

fó yán rén wéi dào pì rú yī rén yǔ wàn rén zhàn pī jiǎ
佛言：“人为道，譬如一人与万人战，被甲
cāo bīng chū mén yù zhàn yì qiè dǎn ruò nǎi zì tuì zǒu huò bàn
操兵，出门欲战，意怯胆弱，乃自退走；或半
dào huán huò gé dòu ér sǐ huò dé dà shèng huán guó gāo qiān fú
道还；或格斗而死；或得大胜还国高迁。夫
rén néng láo chí qí xīn jīng ruì jìn xíng bú huò yú liú sú kuáng yú zhī
人能牢持其心，精锐进行，不惑于流俗狂愚之
yán zhě yù miè è jìn bì dé dào yǐ
言者，欲灭恶尽，必得道矣。”

yǒu shā mén yè sòng jīng qí shēng bēi jǐn yù huǐ sī fǎn fó
有沙门夜诵经，其声悲紧，欲悔思返，佛
hū shā mén wèn zhī rǔ chǔ yú jiā jiāng hé xiū wéi duì yuē
呼沙门问之：“汝处于家，将何修为？”对曰：
“常弹琴。”佛言：“弦缓何如？”曰：“不鸣
cháng tán qín fó yán xián huǎn hé rú yuē bù míng
yǐ xián jí hé rú yuē shēng jué yǐ jí huǎn
矣。”“弦急何如？”曰：“声绝矣。”“急缓
dé zhōng hé rú yuē zhū yīn pǔ tiáo fó gào shā mén xué
得中何如？”曰：“诸音普调。”佛告沙门：“学
dào yóu rán zhí xīn tiáo shì dào kě dé yǐ
道犹然，执心调适，道可得矣。”

fó yán fú rén wéidào yóusuǒduàn tiě jiànshēnchuí qù gòu
佛言：“夫人为道，犹所锻铁，渐深垂去垢，
chéng qì bì hǎo xuédào yǐ jiànshēn qù xīn gòu jīng jìn jiù dào yì
成器必好。学道以渐深去心垢，精进就道。异
jí shēn pí shēn pí jí yì nǎo yì nǎo jí xíng tuì xíng tuì jí xiū zuì
即身疲，身疲即意恼，意恼即行退，行退即修罪。”

fó yán rén wéidào yì kǔ bù wéidào yì kǔ wéi rén zì
佛言：“人为道亦苦，不为道亦苦。惟人自
shēng zhì lǎo zì lǎo zhì bìng zì bìng zhì sǐ qí kǔ wú liàng xīn
生至老，自老至病，自病至死，其苦无量。心
nǎo jī zuì shēng sǐ bù xī qí kǔ nánshuō
恼积罪，生死不息，其苦难说。”

fó yán fú rén lí sān è dào dé wéi rén nán jì dé wéi rén
佛言：“夫人离三恶道得为人难；既得为人，
qù nǚ jí nánnán jì dé wéinán liù qíngwán jù nán liù qíng yǐ jù
去女即男难；既得为男，六情完具难；六情已具，
shēngzhōngguónán jì chǔzhōngguó zhí fèng fó dàonán jì fèng fó
生中国难；既处中国，值奉佛道难；既奉佛
dào zhí yǒudào zhī jūn nán jì zhí yǒudào zhī jūn shēng pú sà jiā
道，值有道之君难；既值有道之君，生菩萨家
nán jì shēng pú sà jiā yǐ xīn xìn sān zūn zhí fó shì nán
难；既生菩萨家，以心信三尊值佛世难。”

fó wèn zhū shāmén rén mìng zài jǐ jiān duì yuē zài shù
佛问诸沙门：“人命在几间？”对曰：“在数
rì jiān fó yán zǐ wèinéngwéidào fù wèn yī shāmén
日间。”佛言：“子未能为道。”复问一沙门：
rén mìng zài jǐ jiān duì yuē zài fàn shí jiān qù zǐ
“人命在几间？”对曰：“在饭食间去。”“子
wèinéngwéidào fù wèn yī shāmén rén mìng zài jǐ jiān duì
未能为道。”复问一沙门：“人命在几间？”对
yuē hū xī zhī jiān fó yán shàn zāi zǐ kě wèi wéidàozhě
曰：“呼吸之间。”佛言：“善哉！子可谓为道者
yǐ
矣。”

fó yán dì zǐ qù lí wú shù qiān lǐ yì niàn wú jiè bì
佛言：“弟子去离吾数千里，意念吾戒，必
dé dào ruò zài wú cè yì zài xié zhōng bù dé dào qí shí zài

xíng jìn ér bù xíng hé yì wàn fēn yé
行，近而不行，何益万分耶？”

fó yán rén wéi dào yóu ruò shí mì zhōng biān jiē tián wú
佛言：“人为道，犹若食蜜，中边皆甜；吾

jīng yì ěr qí yì jiē kuài xíng zhě dé dào yǐ
经亦尔，其义皆快，行者得道矣。”

fó yán rén wéi dào néng bá ài yù zhī gēn pì rú zhāi xuán
佛言：“人为道，能拔爱欲之根，譬如摘悬

zhū yī yī zhāi zhī huì yǒu jìn shí è jìn dé dào yě
珠，一一摘之会有尽时，恶尽得道也。”

fó yán zhū shā mén xíng dào dāng rú niú fù xíng shēn ní zhōng
佛言：“诸沙门行道，当如牛负行深泥中，

pí jí bù gǎn zuǒ yòu gù qù yù lí ní yǐ zì sū xī shā mén shì qíng
疲极不敢左右顾趣，欲离泥以自苏息，沙门视情

yù shèn yú bǐ ní zhí xīn niàn dào kě miǎn zhòng kǔ
欲甚于彼泥，直心念道，可免众苦。”

fó yán wú shì wáng hóu zhī wèi rú chén xì shì jīn yù zhī bǎo
佛言：“吾视王侯之位如尘隙；视金玉之宝

rú wǎ lì shì wán sù zhī fú rú bì bó shì dà qiān shì jiè rú yī hē
如瓦砾；视纨素之服如弊帛；视大千世界如一诃

zǐ shì sì nòu shuǐ rú tú zú yóu shì fāng biàn rú fá bǎo jù shì wú
子；视四耨水如涂足油；视方便如筏宝聚；视无

shàng shèng rú mèng jīn bó shì qiú fó dào rú yǎn qián huā shì qiú chán
上乘如梦金帛；视求佛道如眼前花；视求禅

dìng rú xū mí zhù shì qiú niè pán rú zhòu yè wù shì dào zhèng zhě rú
定如须弥柱；视求涅槃如昼夜寤；视倒正者如

liù lóng wǔ shì píng děng zhě rú yī zhēn dì shì xīng huà zhě rú sì shí
六龙舞；视平等者如一真地；视兴化者如四时

mù
木。”

zhū dà bǐ qiū wén fó suǒ shuō huān xǐ fèng xíng
诸大比丘，闻佛所说，欢喜奉行。

tí fén jīng tái shī

题焚经台诗

táng tài zōngwénhuáng dì zhì

唐太宗文皇帝制

mén jìng xiāoxiāozhǎng lǜ tái　　yī huí dēng cǐ yī pái huái

门径萧萧长绿苔　　一回登此一徘徊

qīng niú mànshuōhánguān qù　　bái mǎ qín cóng yìn tǔ lái

青牛谩说函关去　　白马亲从印土来

què dìng shì fēi píng liè yàn　　yào fēn zhēn wěi zhù gāo tái

确定是非凭烈焰　　要分真伪筑高台

chūnfēng yě jiě xiánláng jí　　chuī jìn dāngniándàojiào huī

春风也解嫌狼藉　　吹尽当年道教灰

fó chuí bō niè pán lüè shuō jiào jiè jīng

佛垂般涅槃略说教诫经

（亦名佛遗教经）[1]

yáo qín sān zàng fǎ shī jiū mó luó shí yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什译[2]

shì jiā móu ní fó chū zhuàn fǎ lún dù ē rě jiāo chén rú zuì

释迦牟尼佛初转法轮度阿若憍陈如，最

hòu shuō fǎ dù xū bá tuó luó suǒ yīng dù zhě jiē yǐ dù qì yú suō luó

后说法度须跋陀罗，所应度者皆已度讫，于娑罗

shuāng shù jiān jiāng rù niè pán shì shí zhōng yè jì rán wú shēng wèi

双树间将入涅槃。是时中夜，寂然无声，为

zhū dì zǐ lüè shuō fǎ yào

诸弟子略说法要：

rǔ děng bǐ qiū yú wǒ miè hòu dāng zūn zhòng zhēn jìng bō luó

“汝等比丘，于我灭后当尊重珍敬波罗

tí mù chā rú àn yù míng pín rén dé bǎo dāng zhī cǐ zé shì rǔ

提木叉，如暗遇明，贫人得宝。当知此则是汝

dà shī ruò wǒ zhù shì wú yì cǐ yě chí jìng jiè zhě bù dé fàn mài

大师，若我住世无异此也。持净戒者，不得贩卖

mào yì ān zhì tián zhái xù yǎng rén mín nú bì chù shēng yī qiè zhòng

贸易、安置田宅、畜养人民奴婢畜生；一切种

zhí[3] jí zhū cái bǎo jiē dāng yuǎn lí rú bì huǒ kēng bù dé zhǎn fá

植及诸财宝皆当远离，如避火坑；不得斩伐

cǎo mù kěn tǔ jué dì hé huò tāng yào zhān xiàng jí xiōng yǎng guān

草木、垦土掘地，合和汤药、占相吉凶、仰观

xīng xiù tuī bù yíng xū lì shù suàn jì jiē suǒ bù yīng jié shēn shí shí

星宿、推步盈虚、历数算计皆所不应；节身时食，

qīng jìng zì huó bù dé cān yù shì shì tōng zhì shǐ mìng zhòu shù

清净自活，不得参预世事，通致使命；咒术、

---

[1] 丽本：亦名遗教经；永乐北藏本及龙藏本：亦名佛遗教经

[2] 丽本：后秦龟兹国三藏鸠摩罗什奉诏译；永乐北藏本及龙藏本：姚秦三藏法师鸠摩罗什译

[3] 丽本：殖；永乐北藏本及龙藏本：植

xiānyào jié hǎo guì rén qīn hòu xiè màn[4] jiē bù yīngzuò dāng zì duān
仙药、结好贵人、亲厚媟慢皆不应作；当自端

xīn zhèngniàn qiú dù bù dé bāo[5] cáng xiá cī xiǎn yì huòzhòng yú
心正念求度，不得包藏瑕疵，显异惑众；于

sì gòngyǎng zhī liàng zhī zú qù dé gòng shì bù yīng xù[6] jī cǐ zé lüè
四供养知量知足，趣得供事不应畜积。此则略

shuō chí jiè zhī xiàng jiè shì zhèngshùn xiè tuō zhī běn gù míng bō luó
说持戒之相。戒是正顺解脱之本，故名波罗

tí mù chā yī yīn cǐ jiè dé shēng zhū chándìng jí miè kǔ zhì huì shì
提木叉。依因此戒得生诸禅定及灭苦智慧。是

gù bǐ qiū dāng chí jìng jiè wù lìng huǐ quē[7] ruò rén néng chí jìng jiè
故，比丘当持净戒，勿令毁缺。若人能持净戒，

shì zé néngyǒushàn fǎ ruò wú jìng jiè zhū shàngōng dé jiē bù dé
是则能有善法。若无净戒，诸善功德皆不得

shēng shì yǐ dāng zhī jiè wéi dì yī ān wěngōng dé zhī suǒ zhù chù
生。是以当知，戒为第一安隐功德之所住处。

rǔ děng bǐ qiū yǐ néngzhù jiè dāng zhì wǔ gēn wù lìng
“汝等比丘，已能住戒，当制五根，勿令

fàng yì rù yú wǔ yù pì rú mù niú zhī rén zhí zhàng shì zhī bú
放逸入于五欲。譬如牧牛之人，执杖视之，不

lìngzòng yì fàn rén miáo jià ruòzòng wǔ gēn fēi wéi wǔ yù jiāng wú
令纵逸犯人苗稼。若纵五根，非唯五欲，将无

yá[8] pàn bù kě zhì yě yì rú è mǎ bù yǐ pèi zhì jiāngdāngqiān
涯畔，不可制也。亦如恶马不以辔制，将当牵

rén zhuì yú kēngxiàn[9] rú bèi jié hài kǔ zhǐ yī shì wǔ gēn zéi huòyāng
人坠于坑堑。如被劫害苦止一世，五根贼祸殃

jí lěi shì wéi hài shènzhòng bù kě bú shèn shì gù zhì zhě zhì ér
及累世，为害甚重不可不慎。是故，智者制而

bù suí chí zhī rú zéi bú lìngzòng yì jiǎ lìngzòng zhī jiē yì bù jiǔ
不随，持之如贼不令纵逸。假令纵之，皆亦不久

jiàn qí mómiè cǐ wǔ gēnzhě xīn wéi qí zhǔ shì gù rǔ děngdāng
见其磨灭。此五根者，心为其主。是故，汝等当

---

[4] 丽本：嫚；永乐北藏本及龙藏本：慢
[5] 丽本：苞；永乐北藏本及龙藏本：包
[6] 丽本：稽；永乐北藏本及龙藏本：畜
[7] 丽本：犯；永乐北藏本及龙藏本：缺
[8] 丽本：崖；永乐北藏本及龙藏本：涯
[9] 丽本：陷；永乐北藏本及龙藏本：堑

hǎo zhì xīn xīn zhī kě wèi shèn yú dú shé è shòu yuàn zéi dà
好制心。心之可畏甚于毒蛇、恶兽、怨贼，大
huǒyuè yì wèi zú yù yě yù rú yī rén shǒu zhí mì qì dòng[10] zhuǎn
火越逸未足喻也。喻如一人手执蜜器，动[10]转
qīngzào dàngguān yú mì bú jiàn shēnkēng pì rú kuángxiàng wú gōu
轻躁，但观于蜜，不见深坑。譬如狂象无钩，
yuánhóu dé shù téngyuè chuō[11] zhí nán kě jìn zhì dāng jí cuò zhī
猿猴得树，腾跃踔[11]踯，难可禁制。当急挫之，
wú lìng fàng yì zòng cǐ xīn zhě sàng rén shàn shì zhì zhī yī chù wú shì
无令放逸。纵此心者丧人善事，制之一处无事
bú bàn shì gù bǐ qiū dāng qín jīng jìn zhé fú rǔ[12] xīn
不办。是故，比丘当勤精进，折伏汝[12]心。
rǔ děng bǐ qiū shòu zhū yǐn shí dāng rú fú yào yú hǎo yú
“汝等比丘，受诸饮食当如服药，于好于
è wù shēngzēngjiǎn qù dé zhī shēn yǐ chú jī kě rú fēng cǎi huā
恶勿生增减，趣得支身以除饥渴。如蜂采华，
dàn qǔ qí wèi bù sǔn sè xiāng bǐ qiū yì ěr shòu rén gòngyǎng
但取其味，不损色香。比丘亦尔，受人供养，
qù[13] zì chúnǎo wú dé duō qiú huài qí shàn xīn pì rú zhì zhě
趣[13]自除恼，无得多求，坏其善心。譬如智者，
chóuliàng niú lì suǒ kān duō shǎo bú lìng guò fèn yǐ jié qí lì
筹量牛力所堪多少，不令过分以竭其力。
rǔ děng bǐ qiū zhòu zé qín xīn xiū xí shàn fǎ wú lìng shī
“汝等比丘，昼则勤心修习善法，无令失
shí chū yè hòu yè yì wù yǒu fèi zhōng yè sòng jīng yǐ zì xiāo xī
时。初夜、后夜亦勿有废，中夜诵经以自消息，
wú yǐ shuìmián yīn yuán lìng yī shēng kōng guò wú suǒ dé yě dāng niàn wú
无以睡眠因缘令一生空过无所得也。当念无
cháng zhī huǒ shāo zhū shì jiān zǎo qiú zì dù wù shuìmián yě zhū fán nǎo
常之火烧诸世间，早求自度勿睡眠也。诸烦恼
zéi cháng sì shā rén shèn yú yuàn jiā ān kě shuìmián bú zì jǐng[14] wù
贼常伺杀人甚于怨家，安可睡眠不自警[14]寤？

[10] 丽本：动；永乐北藏本及龙藏本：喻如一人手执蜜器，动
[11] 丽本：跳；永乐北藏本及龙藏本：踔
[12] 丽本：其；永乐北藏本及龙藏本：汝
[13] 丽本：取；永乐北藏本及龙藏本：趣
[14] 丽本：惊；永乐北藏本及龙藏本：警

fán nǎo dú shé shuì zài rǔ xīn pì rú hēi wán zài rǔ shì shuì dāng yǐ chí
烦恼毒蛇睡在汝心，譬如黑蚖在汝室睡，当以持
jiè zhī gōu zǎo bǐng chú zhī shuì shé jì chū nǎi kě ān mián bù chū ér
戒之钩早屏[15]除之。睡蛇既出乃可安眠，不出而
mián shì wú cán rén yě cán chǐ zhī fú yú zhū zhuāng yán zuì wéi dì yī
眠是无惭人也。惭耻之服于诸 庄 严最为第一，
cán rú tiě gōu néng zhì rén fēi fǎ shì gù bǐ qiū cháng dāng cán chǐ
惭如铁钩，能制人非法。是故，比丘 常 当 惭耻，
wù dé zàn tì ruò lí cán chǐ zé shī zhū gōng dé yǒu kuì zhī rén
勿[16]得暂替。若离惭耻，则失诸功德。有愧之人
zé yǒu shàn fǎ ruò wú kuì zhě yǔ zhū qín shòu wú xiāng yì yě
则有善法，若无愧者，与诸禽兽无相异也。

rǔ děng bǐ qiū ruò yǒu rén lái jié jié zhī jiě dāng zì shè
“汝等比丘，若有人来节节支解，当自摄
xīn wú lìng chēn hèn yì dāng hù kǒu wù chū è yán ruò zòng huì xīn
心无令瞋恨，亦当护口勿出恶言。若纵恚心，
zé zì fáng dào shī gōng dé lì rěn zhī wéi dé chí jiè kǔ hèng
则自妨道，失功德利。忍之为德，持戒、苦行
suǒ bù néng jí néng xíng rěn zhě nǎi kě míng wéi yǒu lì dà rén ruò
所不能及。能行忍者，乃可名为有力大人。若
qí bù néng huān xǐ rěn shòu è mà zhī dú rú yǐn gān lù zhě bù míng
其不能欢喜忍受恶骂之毒如饮甘露者，不名
rù dào zhì huì rén yě suǒ yǐ zhě hé chēn huì zhī hài zé[17] pò zhū
入道智慧人也。所以者何？瞋恚之害，则[17]破诸
shàn fǎ huài hǎo míng wén jīn shì hòu shì rén bù xǐ jiàn dāng zhī chēn
善法，坏好名闻，今世后世人不喜见。当知瞋
xīn shèn yú měng huǒ cháng dāng fáng hù wù lìng dé rù jié gōng dé
心甚于猛火，常当防护勿[18]令得入，劫功德
zéi wú guò chēn huì bái yī shòu yù fēi xíng dào rén wú fǎ zì zhì
贼无过瞋恚。白衣受欲，非行道人，无法自制，
chēn yóu kě shù chū jiā xíng dào wú yù zhī rén ér huái chēn huì shèn bù
瞋犹可恕。出家行道无欲之人而怀瞋恚，甚不
kě yě pì rú qīng lěng yún zhōng pī lì qǐ huǒ fēi suǒ yìng yě
可也。譬如清冷云中，霹雳起火，非所应也。

[15] 丽本：摒；永乐北藏本及龙藏本：屏
[16] 丽本：勿；永乐北藏本及龙藏本：无
[17] 丽本：能；永乐北藏本及龙藏本：则
[18] 丽本：勿；永乐北藏本及龙藏本：无

rǔ děng bǐ qiū dāng zì mó tóu yǐ shě shì hǎo zhuóhuài
“汝等比丘，当自摩头，以[19]舍饰好，著坏
sè yī zhí chí yìng qì yǐ qǐ zì huó zì jiàn rú shì ruò qǐ jiāo
色衣，执持应器，以乞自活。自见如是，若起憍
màndāng jí miè zhī zēng zhǎngjiāomànshàng fēi shì sú bái yī suǒ yí
慢当疾灭之。增[20]长憍慢尚非世俗白衣所宜，
hé kuàngchū jiā rù dào zhī rén wèi xiè tuō gù zì jiàng qí shēn ér xíng
何况出家入道之人为解脱故，自降其身[21]而行
qǐ yě
乞也[22]？

rǔ děng bǐ qiū chǎn qū zhī xīn yǔ dàoxiāngwéi shì gù
“汝等比丘，谄曲之心与道相违。是故，
yí yīng zhì zhí qí xīn dāng zhī chǎn qū dànwèi qī kuáng rù dào zhī rén
宜应质直其心。当知谄曲但为欺诳，入道之人
zé wú shì chù shì gù rǔ děng yí yīngduān xīn yǐ zhì zhí wéiběn
则无是处。是故，汝等宜应端心，以质直为本。

rǔ děng bǐ qiū dāng zhī duō yù zhī rén duō qiú lì gù kǔ nǎo
“汝等比丘，当知多欲之人多求利故苦恼
yì duō shǎo yù zhī rén wú qiú wú yù zé wú cǐ huàn zhí ěr shǎo yù
亦多，少欲之人无求无欲则无此患。直尔少欲
shàngyīng xiū xí hé kuàngshǎo yù néngshēngzhū gōng dé shǎo yù
尚应修习，何况少欲能生诸[23]功德？少欲
zhī rén zé wú chǎn qū yǐ qiú rén yì yì fù bù wéi zhūgēnsuǒqiān
之人则无谄曲，以求人意，亦复不为诸根所牵。
xíngshǎo yù zhě xīn zé tǎn rán wú suǒyōuwèi chù shì yǒu yú cháng
行少欲者，心则坦然，无所忧畏，触事有余，常
wú bù zú yǒushǎo yù zhě zé yǒu niè pán shì míngshǎo yù
无不足。有少欲者，则有涅槃。是名少欲。

rǔ děng bǐ qiū ruò yù tuō zhū kǔ nǎo dāngguān zhī zú
“汝等比丘，若欲脱诸苦恼，当观知足，
zhī zú zhī fǎ jí shì fù lè ān wěn zhī chù zhī zú zhī rén suī wò dì
知足之法即是富乐安隐之处。知足之人，虽卧地

[19] 丽本：已；永乐北藏本及龙藏本：以
[20] 丽本：谓；永乐北藏本及龙藏本：增
[21] 丽本：心；永乐北藏本及龙藏本：身
[22] 丽本：耶；永乐北藏本及龙藏本：也
[23] 丽本：诸善；永乐北藏本及龙藏本：诸

shàng yóu wéi ān lè bù zhī zú zhě suī chǔ tiāntáng yì bú chèn
上，犹为安乐；不知足者，虽处天堂，亦不称
yì bù zhī zú zhě suī fù ér pín zhī zú zhī rén suī pín ér fù
意。不知足者，虽富而贫；知足之人，虽贫而富。
bù zhī zú zhě cháng wéi wǔ yù suǒ qiān wéi zhī zú zhě zhī suǒ lián mǐn
不知足者，常为五欲所牵，为知足者之所怜愍。
shì míng zhī zú
是名知足。

rǔ děng bǐ qiū yù qiú jì jìng wú wéi ān lè dāng lí kuì
“汝等比丘，欲[24]求寂静无为安乐，当离愦
nào dú chǔ xián jū jìng chǔ zhī rén dì shì zhū tiān suǒ gòng jìng zhòng
闹[25]，独处闲居。静处之人，帝释诸天所共敬重。
shì gù dāng shě jǐ zhòng tā zhòng kòng xián dú chǔ sī miè kǔ běn
是故，当舍己众他众，空闲独处，思灭苦本。
ruò yào zhòng zhě zé shòu zhòng nǎo pì rú dà shù zhòng niǎo jí zhī
若乐众者，则受众恼。譬如大树，众鸟集之，
zé yǒu kū zhé zhī huàn shì jiān fù zhuó mò yú zhòng kǔ pì rú lǎo
则有枯折之患。世间缚著，没于众苦，譬如老
xiàng nì ní bù néng zì chū shì míng yuǎn lí
象溺泥，不能自出。是名远离。

rǔ děng bǐ qiū ruò qín jīng jìn zé shì wú nán zhě shì gù
“汝等比丘，若勤精进，则事无难者。是故，
rǔ děng dāng qín jīng jìn pì rú xiǎo shuǐ cháng liú zé néng chuān shí
汝等当勤精进，譬如小水常流，则能穿石。
ruò xíng zhě zhī xīn shuò shuò xiè fèi pì rú zuān huǒ wèi rè ér xī
若行者之心数数懈废，譬如钻火，未热而息，
suī yù dé huǒ huǒ nán kě dé shì míng jīng jìn
虽欲得火，火难可得。是名精进。

rǔ děng bǐ qiū qiú shàn zhī shí qiú shàn hù zhù wú rú
“汝等比丘，求善知识，求善护助，无如
bú wàng niàn ruò yǒu bú wàng niàn zhě zhū fán nǎo zéi zé bù néng rù
[26]不忘念。若有[27]不忘念者，诸烦恼贼则不能入。
shì gù rǔ děng cháng dāng shè niàn zài xīn ruò shī niàn zhě zé shī
是故，汝等常当摄念在心。若失念者，则失

[24] 丽本：若；永乐北藏本及龙藏本：欲
[25] 丽本：闹；永乐北藏本及龙藏本：口
[26] 丽本：而；永乐北藏本及龙藏本：无如
[27] 丽本：若；永乐北藏本及龙藏本：若有

zhū gōng dé ruò niàn lì jiān qiáng suī rù wǔ yù zéi zhōng bù wéi suǒ hài
诸功德。若念力坚强，虽入五欲贼中不为所害。

pì rú zhuó kǎi rù zhèn zé wú suǒ wèi shì míng bú wàngniàn
譬如著铠入阵，则无所畏。是名不忘念。

rǔ děng bǐ qiū ruò shè xīn zhě xīn zé zài dìng xīn zài dìng
“汝等比丘，若摄心者，心则在定。心在定

gù néng zhī shì jiān shēngmiè fǎ xiàng shì gù rǔ děng cháng dāng
故，能知世间生灭法相。是故，汝等常当

jīng qín xiū xí[28] zhū dìng ruò dé dìng zhě xīn zé bù sǎn[29] pì rú
精勤，修习[28]诸定。若得定者，心则不散[29]。譬如

xī shuǐ zhī jiā shàn zhì dī táng xíng zhě yì ěr wèi zhì huì shuǐ gù
惜水之家，善治堤塘；行者亦尔，为智慧水故，

shàn xiū chándìng lìng bú lòu shī shì míng wéi dìng
善修禅定，令不漏失。是名为定。

rǔ děng bǐ qiū ruò yǒu zhì huì zé wú tān zhuó cháng zì
“汝等比丘，若有智慧，则无贪著，常自

xǐng chá bú lìng yǒu shī shì zé yú wǒ fǎ zhōng néng dé xiè tuō
省察，不令有失，是则于我法中，能得解脱。

ruò bù ěr zhě jì fēi dào rén yòu fēi bái yī wú suǒ míng yě shí
若不尔者，既非道人，又非白衣，无所名也。实

zhì huì zhě zé shì dù lǎo bìng sǐ hǎi jiān láo chuán yě yì shì wú míng
智慧者，则是渡老病死海坚牢船也，亦是无明

hēi àn dà míngdēng yě yī qiè bìngzhě[30] zhī liángyào yě fá fán nǎo shù
黑暗大明灯也，一切病者[30]之良药也，伐烦恼树

zhī lì fǔ yě shì gù rǔ děngdāng yǐ wén sī xiū huì ér
[31]之利斧也。是故，汝等当以闻、思、修、慧而

zì zēng yì ruò rén yǒu zhì huì zhī zhào suī shì ròu yǎn ér shì míng
自增益。若人有智慧之照，虽是肉[32]眼，而是明

jiàn rén yě shì wéi zhì huì
见人也。是为智慧。

rǔ děng bǐ qiū ruò zhǒngzhǒng xì lùn qí xīn zé luàn suī
“汝等比丘，若种种戏论，其心则乱，虽

---

[28] 丽本：集；永乐北藏本及龙藏本：习
[29] 丽本：乱；永乐北藏本及龙藏本：散
[30] 丽本：苦；永乐北藏本及龙藏本：者
[31] 丽本：树者；永乐北藏本及龙藏本：树
[32] 丽本：无天；永乐北藏本及龙藏本：是肉

fù chū jiā yóu wèi dé tuō shì gù bǐ qiū dāng jí shě lí luàn xīn xì
复出家，犹未得脱。是故，比丘当急舍离乱心戏

lùn ruò rǔ yù dé jì miè lè zhě wéi dāng shàn miè xì lùn zhī huàn
论。若汝欲得寂灭乐者，唯当善灭戏论之患。

shì míng bú xì lùn
是名不戏论。

rǔ děng bǐ qiū yú zhū gōng dé cháng dāng yī xīn shě zhū
“汝等比丘，于诸功德常当一心，舍诸

fàng yì rú lí yuàn zéi dà bēi shì zūn suǒ shuō[33] lì yì jiē yǐ jiū jìng
放逸如离怨贼，大悲世尊所说[33]利益皆以究竟，

rǔ děng dàn dāng qín ér xíng zhī ruò yú[34] shān jiān ruò kōng zé zhōng
汝等但当勤而行之。若于[34]山间、若空泽中、

ruò zài shù xià xián chǔ jìng shì niàn suǒ shòu fǎ wù lìng wàng shī cháng
若在树下、闲处静室，念所受法勿令忘失，常

dāng zì miǎn jīng jìn xiū zhī wú wèi kōng sǐ hòu zhì yǒu[35] huǐ wǒ rú
当自勉精进修之，无为空死后致有[35]悔。我如

liáng yī zhī bìng shuō yào fú yǔ bù fú fēi yī jiù yě yòu rú shàn dǎo
良医知病说药，服与不服非医咎也。又如善导

dǎo rén shàn dào[36] wén zhī bù xíng fēi dǎo guò yě rǔ děng ruò yú kǔ
导人善道[36]，闻之不行非导过也。汝等若于苦

děng sì dì yǒu suǒ yí zhě kě jí wèn zhī wú dé huái yí bù qiú jué
等四谛有所疑者，可疾问之，无得怀疑不求决

yě
也。”

ěr shí shì zūn rú shì sān chàng rén wú wèn zhě suǒ yǐ zhě
尔时，世尊如是三唱，人无问者。所以者

hé zhòng wú yí gù
何？众无疑故。

shí[37] ē nóu lóu tuó guān chá zhòng xīn ér bó fó yán shì
时[37]，阿㝹楼驮观察众心，而白佛言：“世

zūn yuè kě lìng rè rì kě lìng lěng fó shuō sì dì bù kě lìng yì
尊！月可令热，日可令冷，佛说四谛，不可令异。

---

[33] 丽本：欲；永乐北藏本及龙藏本：说
[34] 丽本：在；永乐北藏本及龙藏本：于
[35] 丽本：忧；永乐北藏本及龙藏本：有
[36] 丽本：导；永乐北藏本及龙藏本：道
[37] 丽本：尔时；永乐北藏本及龙藏本：时

fó shuō kǔ dì shí kǔ bù kě lìng lè jí zhēn shì yīn gèng wú yì
佛说苦谛实[38]苦，不可令乐。集真是因，更无异
yīn kǔ ruò miè zhě jí shì yīn miè yīn miè gù guǒ miè miè kǔ
因。苦若灭者，即是因灭。因灭，故果灭。灭苦
zhī dào shí shì zhēn dào gèng wú yú dào shì zūn shì zhū bǐ qiū
之道，实是真道，更无余道。世尊！是诸比丘
yú sì dì zhōng jué dìng wú yí yú cǐ zhòng zhōng ruò suǒ zuò wèi bàn
于四谛中决定无疑，于此众中若所[39]作未办
zhě jiàn fó miè dù dāng yǒu bēi gǎn ruò yǒu chū rù fǎ zhě wén fó suǒ
者，见佛灭度当有悲感。若有初入法者，闻佛所
shuō jí jiē dé dù pì rú yè jiàn diàn guāng jí dé jiàn dào ruò suǒ
说即皆得度，譬如夜见电光，即得见道。若所
zuò yǐ bàn yǐ dù kǔ hǎi zhě dàn zuò shì niàn shì zūn miè dù yī
作已办已度苦海者，但作是念：‘世尊灭度，一
hé jí zāi
何疾哉！’”

ē nóu lóu tuó suī shuō shì yǔ zhòng zhōng jiē xī liǎo dá sì shèng
阿㝹楼驮虽说是语，众中皆悉了达四圣
dì yì
谛义。

shì zūn yù lìng cǐ zhū dà zhòng jiē dé jiān gù yǐ dà bēi xīn fù
世尊欲令此诸大众皆得坚固，以大悲心复
wèi zhòng shuō rǔ děng bǐ qiū wù huái bēi[40] nǎo ruò wǒ zhù shì yī
为众说：“汝等比丘，勿怀悲恼！若我住世一
jié huì yì dāng miè huì ér bù lí zhōng bù kě dé zì lì lì rén fǎ
劫会亦当灭，会而不离终不可得。自利利人法
jiē jù zú ruò wǒ jiǔ zhù gèng wú suǒ yì yīng kě dù zhě ruò tiān shàng
皆具足，若我久住更无所益。应可度者，若天上
rén jiān jiē xī yǐ dù qí wèi dù zhě jiē yì yǐ zuò dé dù yīn yuán
人间，皆悉已度；其未度者，皆亦已作得度因缘。
zì jīn yǐ hòu wǒ zhū dì zǐ zhǎn zhuǎn xíng zhī zé shì rú lái fǎ shēn
自今已后，我诸弟子展转行之，则是如来法身
cháng zài ér bú miè yě shì gù dāng zhī shì jiē wú cháng huì bì
常在而不灭也。是故，当知世皆无常，会必

[38] 丽本：真实是；永乐北藏本及龙藏本：实
[39] 丽本：所；永乐北藏本及龙藏本：若所
[40] 丽本：忧；永乐北藏本及龙藏本：悲

yǒu lí wù huáiyōunǎo shì xiàng rú shì dāng qín jīng jìn zǎo qiú
有离，勿怀忧恼[41]。世相如是，当勤精进，早求
xiè tuō yǐ zhì huì míngmiè zhū chī àn shì shí wēi cuì wú láo qiáng
解脱，以智慧明灭诸痴暗。世实危脆，无牢强
zhě wǒ jīn dé miè rú chú è bìng cǐ shì yīngshě zuì è zhī wù
者，我今得灭，如除恶病。此是应舍罪恶之物，
jiǎ míngwéishēn mò zài lǎo bìngshēng sǐ dà hǎi hé yǒu zhì zhě dé
假名为身，没在老病生[42]死大海。何有智者得
chúmiè zhī rú shāyuàn zéi ér bù huān xǐ
除灭之，如杀怨贼而不欢喜？

rǔ děng bǐ qiū chángdāng yī xīn qín qiú chūdào yī qiè
“汝等比丘，常当一心，勤求出道。一切
shì jiāndòng bú dòng fǎ jiē shì bàihuài bù ān zhī xiàng rǔ děng qiě zhǐ
世间动不动法，皆是败坏不安之相。汝等且止，
wù dé fù yǔ shí jiāng yù guò wǒ yù miè dù shì wǒ zuì hòu zhī suǒ
勿得复语。时将欲过，我欲灭度。是我最后之所
jiào huì
教诲。”

佛垂般涅槃略说教诫经

[41] 丽本：也；永乐北藏本及龙藏本：恼
[42] 丽本：生老病；永乐北藏本及龙藏本：老病生

bā dà rén jué jīng

八大人觉经[43]

hòuhànshāmén ān shì gāo yì

后汉沙门安世高译[44]

wéi fó dì zǐ cháng yú zhòu yè zhì xīn sòngniàn bā dà rén jué

为佛弟子，常于昼夜，至心诵念八大人觉：

dì yī jué wù shì jiān wú cháng guó tǔ wēi cuì sì dà kǔ

第一，觉悟世间无常，国土危脆，四大苦

kōng wǔ yìn wú wǒ shēngmièbiàn yì xū wěi wú zhǔ shì xīn è

空，五阴无我，生灭变异，虚伪无主，是心[45]恶

yuán xíngwéi zuì sǒu rú shì guānchá jiàn lí shēng sǐ

源，形为罪薮。如是观察，渐离生死。

dì èr jué zhī duō yù wéi kǔ shēng sǐ pí láo cóngtān yù qǐ

第二，觉知多欲为苦，生死疲劳从贪欲起，

shǎo yù wú wéi shēn xīn zì zài

少欲无为，身心自在。

dì sān jué zhī xīn wú yàn zú wéi dé duō qiú zēngzhǎng zuì è

第三，觉知心无厌足，惟[46]得多求增长罪恶。

pú sà bù ěr chángniàn zhī zú ān pín shǒudào wéi huì shì yè

菩萨不尔，常念知足，安贫守道，惟[47]慧是业。

dì sì jué zhī xiè dàizhuìluò chángxíngjīng jìn pò fánnǎo

第四，觉知懈怠坠落，常行精进，破烦恼

è cuī fú sì mó chū yìn jiè yù

恶，摧伏四魔，出阴界狱。

dì wǔ jué wù yú chīshēng sǐ pú sà chángniàn guǎngxué

第五，觉悟愚痴生死。菩萨常念，广学

duōwén zēngzhǎng zhì huì chéng jiù biàn cái jiàohuà yī qiè xī

多闻，增长智慧，成就辩才，教化一切，悉

---

[43] 丽本：佛说八大人觉经；永乐北藏本及龙藏本：八大人觉经

[44] 丽本：后汉安息国三藏安世高译；永乐北藏本及龙藏本：后汉沙门安世高译

[45] 丽本：心是；永乐北藏本及龙藏本：是心

[46] 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

[47] 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

yǐ dà lè
以大乐。

dì liù jué zhī pín kǔ duōyuàn hèng jié è yuán pú sà bù
第六，觉知贫苦多怨，横结恶缘。菩萨布
shī děngniànyuàn qīn bú niàn jiù è bù zēng è rén
施，等念怨[48]亲，不念旧恶，不憎恶人。

dì qī jué wù wǔ yù guòhuàn suī wéi sú rén bù rǎn shì lè
第七，觉悟五欲过患。虽为俗人，不染世乐，
niànsān yī wǎ bō fǎ qì zhì yuànchū jiā shǒudàoqīngbái fànhèng
念三衣瓦[49]钵法器，志愿出家，守道清白，梵行
gāoyuǎn cí bēi yī qiè
高远，慈悲一切。

dì bā jué zhī shēng sǐ chì rán kǔ nǎo wú liàng fā dà shèng
第八，觉知生死炽然，苦恼无量。发大乘
xīn pǔ jì yī qiè yuàn dàizhòngshēng shòu wú liàng kǔ lìng zhū
心，普济一切；愿代众生，受无量苦；令诸
zhòngshēng bì jìng dà lè
众生，毕竟大乐。

rú cǐ bā shì nǎi shì zhū fó pú sà dà rén zhī suǒ jué wù jīng
如此八事，乃是诸佛菩萨大人之所觉悟。精
jìn xíngdào cí bēi xiū huì chéng fǎ shēnchuán zhì niè pán àn
进行道，慈悲修慧；乘法身船，至涅槃岸；
fù huánshēng sǐ dù tuōzhòngshēng yǐ qián bā shì kāi dǎo yī qiè
复还生死，度脱众生；以前八事，开导一切。
lìng zhūzhòngshēng jué shēng sǐ kǔ shě lí wǔ yù xiū xīn shèngdào
令诸众生，觉生死苦，舍离五欲，修心圣道。
ruò fó dì zǐ sòng cǐ bā shì yú niànniànzhōng miè wú liàng zuì
若佛弟子，诵此八事，于念念中，灭无量罪，
jìn qù pú tí sù dēngzhèng jué yǒngduànshēng sǐ chángzhùkuài
进趣菩提，速登正觉，永断生死，常住快
lè
乐。

八大人觉经[50]

[48] 丽本：冤；永乐北藏本及龙藏本：怨
[49] 丽本：瓶；永乐北藏本及龙藏本：瓦
[50] 丽本：佛说八大人觉经；永乐北藏本及龙藏本：八大人觉经

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó　duō là yè yē　qié là qié là　jù zhù jù
南無喝啰怛那．哆啰夜耶．佉啰佉啰．俱住俱
zhù mó là mó là　hǔ là　hōng　hè hè　sū dá ná　hōng pō
住．摩啰摩啰．虎啰．吽．贺贺．苏怛拏．吽．泼
mò ná　suō pó hē
抹拏．娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng　hū lú hū lú　shè yì mù qiè　suō hē
唵．呼嚧呼嚧．社曳穆契．莎诃。

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng　suō mó là　suō mó là　mí mónǎng　sà hā là　mó hē zán
唵．娑摩啰．娑摩啰．弥摩 曩．萨哈啰．摩诃咱
hā là hòng
哈啰 吽。

bá yī qiè yè zhànggēnběn dé shēngjìng tǔ tuó luó ní

拔一切业障根本得生净土陀罗尼

（三遍）

ná mó ē mí duō pó yè duō tuō qié duō yè duō dì yè tuō
南無阿弥多婆夜。哆他伽跢夜。哆地夜他。

ē mí lì dū pó pí ē mí lì duō xī dān pó pí ē mí lì
阿弥唎。都婆毗。阿弥唎哆。悉耽婆毗。阿弥唎

duō pí jiā lán dì ē mí lì duō pí jiā lán duō qié mí nì
哆。毗迦兰帝。阿弥唎哆。毗迦兰哆。伽弥膩。

qié qié nuó zhǐ duō jiā lì suō pó hē
伽伽那。枳多迦隶。娑婆诃。

（不思议神力传云．若欲受持咒法．嚼杨枝．澡豆．漱口．然香．于佛像前胡跪合掌。日夜六时．各诵三七遍。即灭四重．五逆．十恶。谤方等罪．悉得灭除。现世所求皆得。不为恶鬼神所惑乱。若数满二十万遍．即感得菩提牙生。若至三十万遍．即面见阿弥陀佛。拔一切业障根本得生净土神咒云．若有善男子善女人能诵此咒者．阿弥陀佛常住其顶日夜拥护．无令怨家而得其便．现世常得安隐．临命终时．任运往生。）

zàn fó jì

赞佛偈

（一遍）

ē mí tuó fó shēn jīn sè　xiànghǎoguāngmíng wú děng lún

阿弥陀佛身金色　相好光明无等伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí　gàn mù chéng qīng sì dà hǎi

白毫宛转五须弥　绀目澄清四大海

guāngzhōnghuà fó wú shù yì　huà pú sà zhòng yì wú biān

光中化佛无数亿　化菩萨众亦无边

sì shí bā yuàn dù zhòngshēng　jiǔ pǐn xián lìng dēng bǐ àn

四十八愿度众生　九品咸令登彼岸

ná mó xī fāng jí lè shì jiè dà cí dà bēi ē mí tuó fó

南無西方极乐世界大慈大悲阿弥陀佛

（一称）

ná mó ē mí tuó fó

南無阿弥陀佛（千称或数百称）

ē mí tuó fó

阿弥陀佛（千称或数百称）

ná móguān shì yīn pú sà

南無观世音菩萨（三称三拜）

ná mó dà shì zhì pú sà

南無大勢至菩萨（三称三拜）

ná móqīngjìng dà hǎi zhòng pú sà

南無清净大海众菩萨（三称三拜）

cí yúnchànzhǔjìng tǔ wén

慈云忏主净土文

（一遍）

yī xīn guī mìng　　jí lè shì jiè　　ē mí tuó fó　　yuàn yǐ jìng
一心皈命．极乐世界．阿弥陀佛。愿以净
guāngzhào wǒ　cí shì shè wǒ　wǒ jīn zhèngniàn　chēng rú lái míng　wèi
光照我．慈誓摄我。我今正念．称如来名．为
pú tí dào　qiú shēngjìng tǔ　fó xī běn shì　ruòyǒuzhòngshēng　yù
菩提道．求生净土。佛昔本誓．若有众生．欲
shēng wǒ guó　zhì xīn xìn yào　nǎi zhì shí niàn　ruò bù shēngzhě　bù
生我国．至心信乐．乃至十念．若不生者．不
qǔ zhèng jué　yǐ cǐ niàn fó yīn yuán　dé rù rú lái dà shì hǎi
取正觉。以此念佛因缘．得入如来大誓海
zhōng　chéng fó cí lì　zhòng zuì xiāomiè　shàngēnzēngzhǎng　ruò
中．承佛慈力．众罪消灭．善根增长。若
lín mìngzhōng　zì zhī shí zhì　shēn wú bìng kǔ　xīn bù tān liàn　yì
临命终．自知时至．身无病苦．心不贪恋．意
bù diāndǎo　rú rù chándìng　fó jí shèngzhòng　shǒu zhí jīn tái lái
不颠倒．如入禅定。佛及圣众．手执金台来
yíng jiē wǒ　yú yī niànqǐng　shēng jí lè guó　huā kāi jiàn fó　jí
迎接我。于一念顷．生极乐国。华开见佛．即
wén fó shèng　dùn kāi fó huì　guǎng dù zhòngshēng　mǎn pú tí yuàn
闻佛乘．顿开佛慧。广渡众生．满菩提愿。
shí fāngsān shì　yī qiè fó　yī qiè pú sà mó hē sà　mó hē bō
十方三世一切佛．一切菩萨摩诃萨．摩诃般
rě bō luó mì
若波罗蜜。

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德　庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　同生极乐国

sān guī yī
三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无

shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīngzàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智

huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大

zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（发愿文及回向偈．当对佛跪念。念毕．起身三礼而退。）

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com